

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Elżbieta Zuzanna

Nazwisko: Gacek

Nazwisko rodowe: Wątroba

Miejsce urodzenia: Chełm

Data urodzenia: 11-08-1959

Imię ojca: Jan

Imię matki: Teodozja

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Elżbieta Gacek (z d. Wątroba) została zarejestrowana przez Wydział V KW MO Chełm dnia 12.06.1982, pod nr 9314, jako "osoba" do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Mirage-II" (nr rej. 8813). Objęto ją rozpracowaniem "w związku z antysocjalistyczną działalnością w b. NSZZ >Solidarność< na terenie woj. chełmskiego". SOR "Mirage-II", prowadzony był przez Wydział V KW MO/WUSW Chełm w okresie 05.02.1982 - 22.10.1984 w odniesieniu do grupy osób (w tym Elżbiety Wątroby), którym Służba Bezpieczeństwa przypisywała "wrogą działalność w b. NSZZ >S[olidarność]<" oraz „produkcję i kolportaż ulotek o treści antysocjalistycznej”. Sprawę zakończono „skierowaniem do sądu”. Materiały SOR „Mirage-II” złożono 22.10.1984 w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego WUSW Chełm pod sygn. 624/II. Zniszczono je za Protokołem brakowania akt Nr 52/89 z dnia 14.11.1989.</p>		<p>Akta o sygn. 624/II WUSW Chełm zniszczono w 1989 roku. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>
<p>Elżbietę Gacek (z d. Wątroba) zarejestrowano w dniu 08.07.1982, pod nr rej. 9366, jako "figurantkę" Sprawy Operacyjnego Rozpracowania (SOR) krypt. "Wolant" (nr rej. 9184), prowadzonej przez Wydział III KW MO Chełm w okresie 05.05.1982 - 11.05.1983. Według zapisu inwentarzowego (tzw. "Zabarwienie sprawy"), SOR "Wolant" dotyczył "wykonywania i kolportażu ulotek o wrogiej treści na terenie m. Chełma". Sprawę zdjęto z ewidencji operacyjnej i złożono w archiwum Sekcji "C" Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego KW MO Chełm dnia 11.05.1983, pod sygn. 388/III. Akta zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 2/89 z dnia 13.11.1989.</p>		<p>Akta o sygn. 388/III KW MO/WUSW Chełm zniszczono w 1989 roku. Wpis na podstawie zapisów ewidencyjnych.</p>

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. "Trzon" (nr rej. 7255), prowadzonej przez Wydział III "A"/ Wydział V KW MO Chełm w okresie 03.10.1980 - 11.03.1983 w związku z powołaniem we wrześniu 1980 roku w Chełmie Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych "Solidarność". Celem sprawy było "rozpoznanie" oraz "dokumentowanie wszelkich przejawów działalności przeciwko interesom PRL". W materiałach znajdują się wzmianki dotyczące Elżbiety Gacek (także pod nazw. rodowym Wątroba). Wymieniono ją m.in. w wykazie 26 osób posiadających tymczasowe przepustki (ważne do 01.04.1981), uprawniające do "wejścia i wyjścia w ciągu całej doby" z siedziby MKZ Regionu Chełmskiego, znajdującej się wtedy na terenie Chełmskich Zakładów Obuwia. Jej imię, nazwisko oraz adres zamieszkania zostały też wpisane do ewidencji osób przebywających tam dnia 25.03. oraz 26.03.1981. Jak wynika z akt, kopie tej dokumentacji Naczelnik Wydziału III "A" KW MO Chełm przekazał za pismem z 27.04.1981 do Wydziału III i Wydziału IV (tak w dok.) jako "zestawienia osób (...) przebywających w MKZ Regionu Chełmskiego w okresie gotowości strajkowej (...)", zwracając się jednocześnie do naczelników tych wydziałów "o przekazanie charakterystyk aktywnych działaczy >Solidarności< utrzymujących roboczy kontakt z MKZ-em Regionu Chełmskiego". Elżbieta Gacek występuje też w Meldunku operacyjnym Wydziału V KW MO Chełm z dnia 12.06.1982 jako jedna z osób, które prowadzą "konspiracyjną działalność", drukują i kolportują "nielegalny biuletyn" pn. "Wolant" oraz ulotki (przy jej nazwisku wpisano nr rejestracyjny: 9314). Natomiast w Meldunku operacyjnym z dnia 16.03.1982 zawarto informację o kontynuowaniu "czynności operacyjno-śledczych w sprawie >Mirage-II<" i postawieniu przez Prokuratora Rejonowego w Chełmie zarzutów Elżbiecie Gacek, podejrzanej "o kontynuowanie działalności związkowej w zawieszonym NSZZ >Solidarność< przez to, że rozpowszechniała biuletyn pt. >Wolant< o wrogiej treści, sygnowany przez Koło Oporu Społecznego w Chełmie". Elżbieta Gacek, przesłuchana w charakterze podejrzanej, przyznała się do tych "czynów", jak też do "pośredniczenia w przekazywaniu pieniędzy związkowych, wiedząc o przeznaczeniu ich na pomoc dla rodzin internowanych i zakup materiałów poligraficznych". Prokurator zastosował wobec E. Gacek areszt tymczasowy. Materiały SO "Trzon" złożono w archiwum Sekcji "C" Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego KW MO Chełm pod sygn. 84/IV.

Akta o sygn. IPN Lu 0120/74, t. 1, 2 (84/IV).

Akta kontrolne postępowania przygotowawczego nr rep. RSD 22/82, prowadzonego przez Wydział Śledczy KW MO Chełm w okresie 11.06.1982 – 31.08.1982. Śledztwo zostało wszczęte w związku z pojawieniem się w kwietniu 1982 na terenie Chełma ulotek „o nazwie >Wolant< o treści godzącej w obowiązujący porządek prawny”. Z informacji uzyskanych z Wydziału III i V KW MO Chełm wynikało ponadto, że ulotki te „zostały rozkolportowane przez członków zawieszonych NSZZ >Solidarność<”. Jedną z podejrzanych o ich kolportaż była Elżbieta Gacek. W dniu 09.06.1982 przesłuchano ją (wówczas jeszcze w charakterze świadka), a następnie - tego samego dnia, o g. 23.50 – zatrzymano ją na 48 godzin i umieszczono w Areszcie Śledczym KW MO Chełm „do dyspozycji Wydziału Śledczego”. Po złożeniu kolejnych zeznań, 10.06.1982 E. Gacek zwolniono aresztu. W dniu 11.06.1982 podprokurator Prokuratury Rejonowej w Chełmie postanowił wszcząć (w trybie doraźnym) śledztwo w sprawie „kontynuowania działalności w zawieszonym (...) Niezależnym Samorządnym Związku Zawodowym >Solidarność<”, tj. o przestępstwo z art. 46 ust. 1 dekretu z dnia 12.12.1981 o stanie wojennym (nr rep. Prokuratury: Ds. 771/82/s). Elżbietę Gacek ponownie zatrzymano 14.06.1982 i na mocy Postanowienia podprokuratora Prokuratury Rejonowej w Chełmie (z tego samego dnia) tymczasowo aresztowano (według dokumentów została skierowana do Aresztu Śledczego w Lublinie, a 15.06.1982 Prokurator Rejonowy w Chełmie zarządził osadzenie jej w Areszcie Śledczym KW MO Chełm). Tymczasowe aresztowanie wobec niej uchylono 16.07.1982. W dniu 31.08.1982, na wniosek naczelnika Wydziału Śledczego KW MO Chełm z 28.08.1982, Prokuratura Rejonowa w Chełmie skierowała do Sądu Rejonowego w Chełmie Akt oskarżenia przeciwko trzem osobom, w tym przeciwko Elżbiecie Gacek. Oskarżono ją o kontynuowanie w kwietniu i maju 1982 roku działalności w zawieszonym NSZZ „Solidarność” poprzez „rozpowszechnianie” biuletynu związkowego pn. „Wolant” o treści „godzącej w obowiązujący porządek prawny”. Akta kontrolne postępowania nr RSD 22/82 złożono w archiwum 30.04.1987 pod sygn. 170/III.

Akta o sygn. IPN Lu 026/126, t. 1-3 (170/III) oraz zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta postępowania karnego sygn. II K. 629/82, prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Chełmie wobec trzech osób, w tym Elżbiety Gacek. W dniu 31.08.1982 Prokuratura Rejonowa w Chełmie (nr rep. Ds. 771/82/s) skierowała do Sądu Rejonowego w Chełmie akt oskarżenia, obejmujący także Elżbietę Gacek, której zarzucano kontynuowanie w kwietniu i maju 1982 roku działalności w zawieszonym NSZZ „Solidarność” poprzez „rozpowszechnianie” biuletynu związkowego pn. „Wolant” o treści „godzącej w obowiązujący porządek prawny”. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 18.11.1982 Elżbieta Gacek została skazana na 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu na 3 lata, 35 tys. zł grzywny oraz nadzór kuratora na okres próby. Na poczet orzeczonej grzywny zaliczono areszt tymczasowy. W dniu 31.03.1983 Sąd Wojewódzki w Lublinie (sygn. akt: II Kr. 198/83) skierował sprawę do ponownego rozpatrzenia przez SR w Chełmie. Postanowieniem z dnia 10.08.1983 Sąd Rejonowy w Chełmie umorzył postępowanie w stosunku do Elżbiety Gacek na podstawie ustawy z dnia 21.07.1983 o amnestii. Sąd Najwyższy w Warszawie Izba Karna (sygn. akt II KRN 167/94), po rozpoznaniu w dniu 15.09.1994 wniosku Elżbiety Gacek oraz dwojga pozostałych skazanych w tej sprawie, wskutek rewizji nadzwyczajnej wniesionej przez Prokuratora Generalnego (RN VI 630/172/93), uniewinnił wszystkich troje od zarzucanych im czynów (sygn. IPN BU 725/15).

Akta o sygn. IPN Lu 226/7 t. 1-3, zapisy kartoteczno-ewidencyjne oraz akta o sygn. IPN BU 725/15.

Dziennik rejestracyjny postępowań przygotowawczych i osób podejrzanych Wydziału Śledczego KW MO/WUSW Chełm z lat 1975-1985. Znajduje się tu zapis dotyczący postępowania przygotowawczego nr RSD 22/82, wszczętego w związku z podejrzeniem „kontynuowania działalności” w zawieszonym NSZZ „Solidarność” na terenie Chełma, tj. o czyn z art. 46 ust. 1 dekretu z dnia 12.12.1981 o stanie wojennym. Postępowaniem tym objęto m.in. Elżbietę Gacek. W zapisie odnotowano też fakt jej aresztowania, nr rep. prokuratury: Ds. 771/82/s oraz „sposób załatwienia” sprawy, tj. skierowanie z aktem oskarżenia do sądu i wyrok, jaki zapadł w odniesieniu do E. Gacek.

Akta o sygn. IPN Lu 0255/142 (242/142).

Wyciąg z Repertorium Prokuratury Rejonowej w Chełmie dotyczący sprawy nr Ds. 771/82/s, tj. podejrzenia dokonania przestępstwa z art. 46 ust. 1 dekretu z dnia 12.12.1981 o stanie wojennym. Wpis zawiera informacje odnoszące się do przebiegu postępowania wobec wszystkich „podejrzanych”, wśród których wymieniono Elżbietę Gacek. Odnotowano tu, że 31.08.1982 skierowano akt oskarżenia do Sądu Rejonowego w Chełmie (sygn. akt: II K. 629/82), który wyrokiem z dnia 18.11.1982 skazał E. Gacek na 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 35 tys. zł grzywny. W dniu 10.08.1983 ten sam sąd umorzył postępowanie na mocy amnestii.

Akta o sygn. IPN Lu 124/7.

Informacje dotyczące Elżbiety Gacek (wpisano pod nazwiskiem Wątroba) umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Zapis informuje o objęciu jej Sprawę Operacyjnego Rozpracowania, ponieważ „prowadziła działalność antysocjalistyczną w ramach b. NSZZ >Solidarność<” – dnia 22.10.1984 sprawę „zdjęto z ewidencji operacyjnej”, a materiały złożono w archiwum pod sygn. 624/II.

Wydruk "Informacji o osobie" z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).